

we den goudplevier gerust van de lijst der Nederlandsche broedvogels kunnen schrappen.

De bontbekplevier is langs de geheele kust van Noord- en Zuid-Holland broedend geconstateerd, ook langs het zuiderzeestrand en zelfs hier en daar in de Noord-Hollandsche duinen en niet alleen op Rozenburg en de Noord-Zee eilanden. Van het nest van deze plevier zegt de auteur „3 of 4 eieren worden op den grond gelegd” en van de strandplevier „zeer eigenaardig is dat zij hun nest, een kuilje in het zand versieren.” Als er van „versieren” sprake is dan trof ik dit juist bij de bontbekplevier veel vaker aan dan bij den strandplevier. De groote zeezwaluw broedt niet aan het Zwanenwater en maar zelden op den Hoek. Schouwen en Griend worden vergeten.

Van de zilvermeeuw zegt hij „de 2 of 3 groote eieren liggen in kuiljes in het zand”. Is er dan geen nestbouw?

Van de griel. „Dat is bij ons een zeldzame broedvogel, die het hier waarschijnlijk te windérig en te koud vindt”.

Dit lijkt me een stout beweren en ik ben benieuwd welke griel aan Dr. Buekers z'n nood geklaagd heeft over ons gezegend Hollandsch klimaat. Verder ben ik het niet eens met die 2 of 3 eieren van de griel. Nog nooit zag of hoorde ik van een grielen legsel met 3 eieren. En jachtopzieners die gedurende een halve eeuw, elk jaar weer aan grielen zoeken vonden nog nooit een legsel van drie. De kwak is geen broedvogel meer in ons land. De reiger legt niet „zelden 5 eieren” integendeel in den regel 5 eieren en dan niet in April of Mei maar reeds in Februari en Maart, de Aalscholver geen 3 of 4 eieren in Juli maar heel vaak 5 eieren en reeds in Februari en Maart. De sperwer is ook broedende gevonden in Noord- en Zuid-Holland en Zeeland en niet alleen in het Oosten.

De kleine zeemeeuw broedt niet alleen aan het Zwanenwater en op Rottum, maar ook op Texel, Hoek van Holland en Schouwen.

Waarom wordt de Middelste Zaagbek onder de broedvogels gerekend en de kleine Zeemeeuw niet? Van de eieren van de Nachtzwaluw wordt gezegd, „de vorm doet denken aan dien van een kievitsei, maar is niet zoo spits.” Ik ken geen ei dat juist zoo absoluut het pleviereitje, de priktolvorm mist als het ei van *Caprimulgus*. En dan nog vrij wat drukfouten in de onderschriften, zooals Tureruur voor Tureluur, kleine Mantelmusch voor kleine mantelmeeuw, griet voor griel, averhaan voor auerhaan etc.

Tot slot ben ik het geheel niet eens met schrijvers meening, dat we de jongelui moeten aansporen eiercollecties aan te leggen. Integendeel, laten we toch ons best doen dat de Hollandsche jongen die akelige periode van nesten uithalen overslaat, door overal waar de gelegenheid zich voordoet een goed voorbeeld te toonen en de in kiem aanwezige belangstelling in gezonde banen te leiden en te doen ontwikkelen. Vogeleieren zijn nu eenmaal geen postzegels of lucifersmerken, ja zelfs geen „voorwerpen”.

De uitgevers hadden beter gedaan met dit boekje niet uit te geven, ze bewijzen er ons in 't geheel geen dienst mede.

JAN P. STRIJBOS.

Zwitsersche „Bund für Naturschutz”.—Wij ontvingen het jaarverslag over 1921 van de Zwitsersche Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Onze vrienden daar hebben een zeer moeilijk jaar achter den rug. Er hebben heel veel leden bedankt en er is strubbeling geweest in het bestuur. Thans is dat alles weer in orde, het ledental neemt toe, het bestuur is gestabiliseerd en de contributie verhoogd. In ledental zijn ze ons nog altijd de baas; er zijn thans meer dan dertigduizend Zwitsers die hun geldelijke bijdragen geven voor het behoud van het Zwitsersch natuurschoon. Dat is eventjes vijf maal zooveel als bij ons. Toch heb ik den indruk, dat het bij ons aan belangstelling niet ontbreekt, maar het schijnt een geweldige inspanning te vereischen om een briefkaartje met aanmelding voor lidmaatschap te zenden aan ons kantoor Heerengracht 260. Dit tusschen twee haakjes.

Om nu op Zwitserland teruggekomen, nieuw werk is er niet verricht. Wel overweegt men nog steeds de stichting van een „Parc national” in West Zwitserland en we hopen dat dat spoedig gebeurt. Op het National-park in het Ofenpassgebied zijn ze nog altijd zeer trotsch en met recht: „eine Grossreservation, wie sie kein anderes europäischen Land besitzt, ein Rütli der Natur und Heimatliebe unseres Volkes”. Nu dat is dan werkelijk ook

zoo. De steenbokken op den Piz Terza gedijen goed en ook de gemzen en edelherten vermeerderen zich „erfreulich”. Van de beren komen wij niets te hooren, wel van de arenden, want onder de uitgaven voor 1920 komt een post „Adlerschaden” voor ten bedrage van 250 francs. Deze wordt echter in 1921 niet herhaald. Ten slotte komt natuurlijk de aansporing voor het werven van leden, waaraan ik gaarne gehoor geef. Er gaan tegenwoordig veel Hollanders naar Zwitserland die zich verheugen aan de bosschen en de bloemen en het mag hun wel 2 francs per jaar of wat makkelijker is 50 francs ineens waard zijn, om de zekerheid te hebben, dat, wat er ook gebeure het rijke leven van de planten en dieren der Alpenwereld over groote uitgestrektheden zich onbelemmerd kan ontplooiën. De secretarispenningsmeester is nog altijd het kind van Cinuskel, de wakkere Dr. Stephan Brunies, Spitalgasse 1, Basel.

JAC. P. THIJSSÉ.

Aan de Brandaris. — Van de Directie van den Landbouw ontvingen wij het rapport over de vogelbeweging aan den vuurtoren Brandaris op Terschelling gedurende het voorjaar van 1922. In Januari hebben geen vogels om den toren gevlogen. Februari zet in met leeuwerikken, lijsters, spreeuwen, scholeksters, meeuwen, strandloopers en roodkeelzeeduikers. Op 28 Februari komen de kluiten opdagen en dan volgen de goudplevieren (1 Maart) en kieviten (4 Maart). Op 27 Maart is er een vlucht van waterrallen, waarvan er twaalf tegen den toren sneuvelen. Midden April komen kleine zangvogels opdagen, den 15den komen zes fitisjes om het leven, later ook nog grauwe en zwartgrauwe vliegenvangertjes, rietzanger en tapuit. De grootste vlucht had plaats in den nacht van 2 op 3 April, bij Zuidwind en betrokken lucht. Toen hebben 3750 vogels gerust op de veiligheidsrekken aan den toren. In het geheel werden op en bij den toren nog 141 vogels dood gevonden.

T.

Vorderingen van de Zwarte Specht. — In de eerste plaats de mededeeling, dat ik gisteren (4 Juni) een broedende *zwarte specht* heb aangetroffen in een beukeboom op den z.g. *Plagdel* nabij Velp. (De *Plagdel* is een eenzaam stuk heide, omgeven door naaldbosschen en enkele zware beukebossen.) De toegang tot het nest — een opening van plm. 12 c.M. hoog en plm. 9 c.M. breed — bevindt zich plm. 2½ M. boven den bodem. De specht, die bij onze nadering (toevallig?) uit het nest vloog en daarin plm. 10 minuten later terugkeerde, was dof zwart en naar schatting, 45 c.M. lang. De kop was tot boven den snavel roodgekleurd; de oogen waren geel. Tijd van waarneming plm. 4 uur n.m. Heden heb ik het nest weer bezocht. Daar ik thans absoluut geen teken van leven zag of hoorde, meende ik, dat het door de een of andere oorzaak verlaten was. Ik ben toen tot bij den ingang geklommen, maar toen ik de diepte van 't nest wilde onderzoeken, vloog de vogel (wijfje of mannetje — dat heb ik niet kunnen constateeren) plotseling naar buiten. Daar ik te laag stond, om met de hand den bodem van 't nest te bereiken, heb ik het aantal eieren niet kunnen vaststellen; wel — door middel van mijn stok — de diepte: plm. 40 c.M. De tijd ontbrak mij, om te wachten, tot de vogel in zijn nest terugkeerde. De boschbodem aan den voet van den beuk, waarin de specht zijn nest had gehakt, is over een oppervlakte van een paar M². bedekt met kleine houtspaanders.

Dieren, 5 Juni '22.

S. ABRAMSZ.

Schatten van Drente. — Een uitgebreide *Trientalis vindplaats* nabij het Mantinger Zand in Drente. Er is nog een waar natuurmonument, hier in m'n omgeving, n.l. een deel der Mantinger bosschen, gelegen omstreeks halfweg de gehuchten Bruntinge en Mantinge (chromotopographische kaart 1 : 25000, blad. 223 : Balinge), ter grootte van plm. 10 H.A. Ik bezocht dit bosch dezen winter voor 't eerst, bij sneeuw, en werd getroffen door de prachtige hulstmuren, waardoor ik telkens weer omringd was als in een doolhof. De plantengroei van dit, zeker verbaasd oude, bosch (oorkonden zeggen dat de bosschen tusschen Bruntinge, Garninge, Balinge en Mantinge tot de alleroudste, uit de volksoverlevering bekende Drentsche wouden behooren) bestaat in hoofdzaak uit: hulst (dikke stammen), berk, eik, lijsterbes, Rhamnus, Esp, Geldersche roos, vogelkers, jeneverbes (prachtige oude groepen), een heel enkele beuk en den, terwijl de adelaarsvaren er wild doorheen groeit,